

Helse Midt-Norge

18.05. 2010

HØRING – STRATEGI 2020

NHO Service er den tredje største landsforeningen i NHO. Vi organiserer servicebedrifter som leverer tjenester innen bl.a. helse og ernæring, renhold, sikkerhet, bemanning, atfføring, samt helse, miljø og sikkerhet. NHO Service organiserer om lag 1.100 bedrifter som samlet har 57.000 årsverk, 120.000 ansatte og 27 milliarder kroner i årlig omsetning

NHO Service viser til høringsdokumentet og tilhørende bakgrunnsdokumenter om utviklingen av tjenestetilbudet i Helse Midt-Norge.

Vi har totalt 41 medlemmer som utfører ambulansetjenester for helseforetakene.

Konklusjon

Vi deler synet på hvilke hovedutfordringer man ser for seg i tiden frem mot 2020. Utfordringene som følge av demografiske endringer i befolkningen vil gi seg mange utslag. Det blir helt sentralt å organisere tjenestene på en måte som kombinerer høy kvalitet og riktig ressursbruk. Erfaringen gjennom mange år har vist at samarbeidet mellom private leverandører av ambulansetjenester og helseforetakene har løst oppgavene på en kvalitetsmessig god og kostnadseffektiv måte.

Fremtidens utfordringer understreker viktigheten av et godt samarbeid mellom det offentlige og private tjenesteleverandører for å opprettholde og utvikle kostnadseffektive velferdstjenester av høy kvalitet. Våre medlemsbedrifter har vist at de møter kravene til moderne ambulansetjenester som i økende grad omfatter avanserte akuttmedisinske tjenester.

NHO Service mener at samarbeidet mellom det offentlige og næringslivet heller må styrkes enn svekkes for å møte utfordringene i helsesektoren. Våre medlemsbedrifter lever opp til Helse Midt-Norges verdier *trygghet, respekt og kvalitet*.

I det følgende vil vi underbygge vårt syn som vi mener bekrefter at privat ambulansedrift vil bidra til å nå de fem definerte målene for Strategi 2020.

Hensynet til kvalitet

Det stilles store krav til kvaliteten på prehospitaltjenester. Ambulansetjenester er noe helt annet enn ren transport. Følgelig er dette en tjeneste som stiller store krav til avansert utstyr og faglig kompetent personell.

Da Statens Helstilsyn i 2009 gjennomførte en nasjonal kartlegging av bemanning og kompetanse i bilambulansetjenesten fremgikk det at hver fjerde ambulansetjeneste ikke var bemannet i henholdt til forskriftsmessige krav. Her fremgikk det også at de private ambulanseselskapene hadde gjennomgående høyest kvalitet. Høyest kvalitet på ambulansetjenestene fant man i Nord-Trøndelag.

Kartleggingen viste at det i Helse Nord-Trøndelag HF ikke ble registrert noen avvik på totalt 25 ambulansetjenester. Her er det som kjent utelukkende private leverandører av ambulansetjenester. Dette viser også tydelig at man kan oppnå høy kvalitet, og ivareta helseforetakenes ansvar på en svært god måte, gjennom et kontraktsforhold med private aktører.

For St. Olavs hospital ble det registrert 6 avvik på totalt 27 ambulanser. Her er det både det offentlige og private bedrifter som utfører tjenestene. Ett av de seks avvikene var knyttet til konkurranseutsatt ambulansetjeneste.

Den dokumentert gode kvaliteten er en følge av våre medlemmers satsing på kontinuerlig kompetanseutvikling hos de ansatte. Spisskompetansen er en følge av spesialiseringen. Et privat ambulanseselskap kan konsentrere seg fullt og helt om å levere en best mulig tjeneste. For ambulanseselskapene er redningsteknisk – og kjøretøyteknisk kompetanse en kjerneoppgave. I tillegg til de ansattes kompetanse spiller det en stor rolle for kvaliteten på tjenestene at utstyret som brukes er av topp kvalitet. Det følger av kontraktsbetingelsene at private ambulanseselskaper må skifte ut bilparken etter et bestemt antall kjørte kilometer. Dette sikrer trygghet for både pasienter og sjåførere. Moderne utstyr er med å sikre profesjonalitet og er også et bidrag til godt arbeidsmiljø.

Vi vet blant annet fra medieoppslag at økonomiske vurderinger kan føre til at ambulanserbiler får en lengre levetid i aktiv tjeneste enn hva de strengt talt burde ha. Dette er ikke mulig for en privat bedrift. NHO Service har tidligere gått ut med full støtte til ambulansesjåførere som har påpekt sikkerhetsrisikoen ved å kjøre ambulans med utslitte biler. Vi har også oppfordret Helse – og Omsorgsdepartementet til å foreta en sammenligning av kvaliteten på bilparken hos de private ambulanseselskapene og helseforetakenes egne biler. Vi er trygge på at de private selskapene vil komme svært godt ut av en slik sammenligning.

Hensynet til god ressursutnyttelse og samfunnsøkonomi

Private ambulanseselskaper gir bedre utnyttelse av helsebudsjettene. Våre egne beregninger, basert på tall fra SSB og SAMDATA for 2008, viser at de gjennomsnittlige kostnadene er lavest ved privat ambulansedrift¹. Våre beregninger viser også at offentlige helsebudsjetter vil bli belastet med

¹ Beregnet per kilometer er kostnadene 13 prosent lavere i de private selskapene enn for gjennomsnittet for all ambulansedrift i landet. Beregninger foretatt av NHO Service viser at private ambulanser i 2008 kjørte 6.859.000 km. Dette utgjorde 24 pst av all ambulanseskjøring dette året. I samme år utgjorde det offentliges kostnader til private ambulansetjenester kun 19 pst av totale kostnader til ambulansetjenester.

minst 75 millioner i ekstra årlige driftsutgifter dersom all ambulansedrift ble utført av helseforetakene selv.

Private ambulanseselskaper er mest kostnadseffektive. I dag utfører helseforetakene selv rundt 76 prosent av det samlede omfanget av ambulansetjenester. Dersom helseforetakene hadde hatt samme kostnadseffektive drift som de private ambulanseselskapene, viser våre beregninger at man kunne frigjort rundt 330 millioner kroner årlig (13 pst). Vi nevner dette her for å understreke at private ambulanseselskaper har et fokus på kostnadseffektivitet som ikke strider med kravene til høy kvalitet.

Besparelser for det offentlige ved privat utførelse av ambulansetjenester er også dokumentert i Sverige. Her leverer private 30 prosent av ambulansetjenestene og andelen er økende. Svenske erfaringer viser en besparelse på mellom 9 og 15 prosent, varierende fra landsting til landsting.

Vi vil også påpeke en side ved overgang til ambulansetjenester i helseforetakenes egenregi som bør tillegges vekt. Ambulanseselskapene investerer mye i egne ansatte for at de hele tiden skal kunne møte stadig strengere kompetansekrav. Selskapene tilbyr gode arbeidsplasser. Det bekreftes ikke minst av det lave sykefraværet (4-5 pst) i disse bedriftene. Trivselen følger av at man jobber i et miljø med fokus på fag, kompetanse og kvalitet. I tillegg spiller det en positiv rolle at man opplever korte beslutningsveier, forutsigbare rammer og reell medinnflytelse.

Den samfunnsøkonomiske viktigheten av å redusere det samlede sykefraværet tilsier at dette er bedrifter som fortjener positiv oppmerksomhet, og ikke usikkerhet om fremtidig eksistensgrunnlag. Overgang til ambulansetjenester i egenregi vil kreve betydelige investeringer i materiell. Det er vanskelig for utenforstående å beregne hva disse investeringene vil innebære for Helse Midt Norge, men vi tillater oss å påpeke at Helse Innlandet for sitt vedkommende i 2009 har beregnet en investering på 67 millioner dersom de skulle overta all ambulanseskjøring i egen regi. I tillegg kom økte driftskostnader på 50 millioner kroner pr. år sammenlignet med eksterne leverandører.

Med vennlig hilsen
NHO Service

Petter Furulund
Adm. direktør

Dag Ekelberg
Dir. for næringspolitikk